

№ 6/1959.

LAG- och EKONOMIUTSKOTTETS betänkande № 6/1959 med anledning av landskapsstyrelsens framställning till Ålands landsting med förslag till landskapslag om jakt i landskapet Åland (26/1958).

Sedan landstinget över förenämnda framställning beslutat inbegära lag- och ekonomiutskottets utlåtande, ansåg utskottet att särskilda jaktvårdssammanslutningar i landskapet borde givas tillfälle att taga del av lagförslaget. I sådant avseende anhöll även utskottet om landstingets tillstånd att få avgiva sitt betänkande först under denna session, vilken anhållan landstinget behagade bifalla.

Utskottet överstyrde sedan lagförslaget till samtliga jaktvårdssammanslutningar i landskapet, med undantag av ett par mindre fågelskyddsföreningar, med anhållan om utlåtande. I samtliga fall inkommo sedan utlåtanden. Dessa utlåtanden ha åtminstone i viss mån underlättat utskottets arbete och i många fall har därigenom goda förslag framkommit, vilka utskottet beaktat.

I landskapsstyrelsens framställning finner man att den största skillnaden mellan den nu gällande jaktlagen och förslaget till sådan består däri, att drivande hund, som nu i ritt, d.v.s. oberoende av jaktområdets storlek, får vid jakt användas under lovlig tid enligt förslaget finge användas endast om i förslaget omnämnt jaktvårdsområde bildats eller med särskilt tillstånd. Denna nyhet har emellertid icke omfattats varken av Ålands Jaktvårdsförbund eller av någon av de övriga föreningar till vilka utskottet vänt sig i denna sak. Utskottet har även för sin del icke kunnat inse det positiva, som kunde vinnas med en så radikal ändring av hela vårt jaktsystem, utan gått in för att helt stryka bestämmelserna i lagförslagets 19 och 30 §§, som kort sagt utgjorde pudelns kärna i hela lagförslaget. Det kunde kanske synas naturligt att utskottet härefter komme att föreslå ett förkastande av hela lagförslaget. Detta har utskottet likväl icke velat göra, enär en icke ringa del detaljändringar införts i förslaget, vilka ändringar äro befogade och komplettera den nu gällande lagen.

Beträffande jakttiderna har från vissa håll framkastats ett sådant förslag, att landskapsstyrelsen i lag skulle åläggas att årligen fastställa desamma. Denna fråga är särskilt av betydelse när det gäller sjöfågeljakten om våren. Utskottet, kan för sin del icke omfatta ett sådant förfaringssätt och icke inse nyttan och behovet av en sådan bestämmelse. Vi böra nämligen beakta att jakttiden för fågel är så pass lång att möjlighet till skytte under normala år gives i alla delar av

landskapet.

Som redan sades har utskottet infört en del ändringar i förslaget. Motivering till dessa ändringar framgår i samband med detaljredogörelsen, som följer nedan.

1. I början av rubrikerna till de flesta kapitel förekommer ordet "om". Enligt utskottets åsikt kunde ordet utgå. En jämförelse med andra landskapslagar giver vid handen, att någon konsekvens i detta avseende icke tidigare torde hava iakttagits.

2. § 3 Första meningen, vari talas om landskapets jord- och vattenområden har ändrats till 'av landskapet ägda områden' enär i §§ 1 och 2, där jakträtten närmare bestämmes endast omnämner jordområden, men icke nämner vattenområden, har utskottet icke heller i denna paragraf velat införa sistnämnda begrepp.

3. § 5. En redaktionell ändring utan saklig betydelse har företagits. Beträffande avlossandet av skott över väg vid jakt är sådant reglerat genom bestämmelsen i 24 §.

4. § 8. "om och i vad mån och under" har ändrats till 'huruvida och under vilka villkor..' enär "ivad mån" även innebär på sätt och vis ett villkor.

5. § 10. Då från Föglö Fågelskyddsförening framförts ett önskemål angående bestämmelse om ordnande av jakten på s.k. sockenallmänning har utskottet såsom ett nytt andra moment infört bestämmelse därom. Med beaktande av vad som sagts i samband med 3 § har näst sista meningen i förslaget strukits såsom obehövt.

6. § 16. Med hänvisning till vad i inledningen framhölls har utskottet företagit en viss omredigering av stiliseringen, varvid landskapsstyrelsens rätt att på jaktvårdsområde förbjuda jakt utgått såsom omotiverat.

6 a. Såsom tidigare framhållits har 30 § i landskapsstyrelsens förslag ansetts böra utgå och i anledning härav torde även § 19 i sagda förslag vara obehövt.

7. § 19. I mom. 2 av förslaget har utskottet icke ansett "uttern" höra hemma i denna grupp. Påpekas kan att enligt de tidigare omtalade utlåtandena önskemål framförts därom, att uttern icke finge skjutas av vem som helst när som helst. Denna tankegång har utskottet omfattat och beaktas bör att enligt 31 § i betänkandet är uttern dock tillåten hela året, men härvid bör den skillnaden observeras, att endast den som har jakträtt är berättigad att skjuta en utter och icke någon annan.

8. § 21. "jorden" har ändrats till 'jordområdet'.

9. § 20. Bland skadliga djur i mom. 2 har även införts nötskrikan.

10. § 22. Bestämmelsen därom att nedlagd älg får bortföras endast i närvaro av "två ojäviga vittnen" har utskottet av praktiska skäl ändrat såtillvida, att djuret får bortföras i närvaro av 'tvenne trovärdiga personer', varvid man väl kan tänka sig att annan person än skytten i jaktlaget bör i regel anses såsom sådan trovärdig person.

11. § 24, I mom. 2 har 'sprängämnen' införts. Däremot har "limspö" strukits, enär jakt med sådant torde vara mycket sällsynt och vid behov torde limspö kunna inrymmas i "annat liknande fångstredskap". I mom. 3 har "gevär av militärmodell" ändrats till 'militärgevär'. Bestämmelsen i mom. 4 angående förbud mot användningen av hagelautomatgevär bör enligt utskottets åsikt och i konformitet med nu gällande lag endast gälla jakt å sjöfågel. Dessutom har definitionen på automatgevär förtydligats. "större kaliber" har såsom ett förtydligande ändrats till 'grövre kaliber'. Mom. 6 har omstiliserats så att även gift får användas för dödande av trut samt sax för fångst av mink. Fångande av katt med fälla har utskottet strukit. Bestämmelsen att gift får användas efter 15 april endast i ägg är otydlig så tillvida att någon andra tidsgräns ej är angiven. Stadgandet har förtydligats så att tiden utsatts till 15 april - 1 november. Sista momentet torde med hänsyn till § 55 kunna utgå.

12. § 25. Från ett flertal hå 1 har önskemål framställts därom, att såvida motordriven farkost är tillåten för uppspårande av skadskjutet vilt bör sådant vilt även få avlivas från farkosten. I anledning härav har en sådan bestämmelse intagits. I mom. 2 har förbudet mot jakt på skadedjur från båt ansetts böra utgå. Efter ordet "båt" har tillagts 'eller därmed jämförlig anordning' för att göra stadgandet mer komplett.

13. § 28. "Mota" har ersatts med 'driva' och "jorden" med 'jordområdet'.

14. Bestämmelsen i 30 § i framställningen att jakt med drivande hund må idkas endast om s.k. jaktvårdsområde lagligen bildats har såsom i inledningen påpekats utgått.

15. § 30. "Grågås" ändrad till 'vildgås' och "snöripa" till 'ripa'. Jakt på lom torde vara ganska betydelselös. "Lom" gar strukits enär densamma enligt lagen om naturskydd är förbjuden. Enligt inkomna uppgifter, bl.a. från Föglö Fågelskyddsförening synes orrbeståndet icke på långt när hotat, varför utskottet anser att jakt på orrtupp under viss tid av året bör vara tillåten, varom bestämmelse införts i § 31. I samband härmed påpekades även att det enligt sakkunskapen är orrtuppen, som är stationär, medan honan flyttar från ställe till ställe och att det därför kanske vore motiverat även med jakt på orrhöna. Utskot-

tet har likväl icke velat komma med ett sådant förslag.

16. § 31. Enligt utskottets åsikt bör all jakt på fågel vara förbjuden under tiden 15.4 - 1.5. I anledning härav har vissa omredigeringar av tiderna företagits, och jakt på räv och hare med drivande hund fastställts till 15.10 - 31.1. Bestämmelsen, mom. 5, om att jakt på matnyttig sjöfågel är tillåten endast för husbehov och icke för försäljning har utskottet utvidgat att omfatta även skogsfågel. Sista mom. i paragrafen har kompletterats så att vettar får medföras vid jaktfärd ett dygn före eller efter lovlig jakttid.

17. § 36. "kända och trovärdiga vittnen" har i konformitet med ändringen av § 22 ersatts med 'tvenne trovärdiga personer'.

18. § 39 i framställningen föreslås utgå, enär jakt på rådjur icke torde bli aktuell inom överskådlig framtid.

19. § 39. Sedan utskottet hört borgmästaren Axel Kuffschinoff beträffande magistratens inställning till utfärdande av jaktkort beslöt utskottet föreslå att polisinrättningen i Mariehamn skulle framdeles övertaga denna uppgift. Enligt utskottets åsikt borde polisinrättningen likaså utbetala rovdjurspremierna.

20. § 40. Med anledning av ändringen av § 39 har "magistraten" ersatts med 'polisinrättningen i Mariehamn'.

21. Enligt utskottets åsikt bör rätten att återkalla jaktkort förbehållas domstol såsom fallet även numera är med körkort. En alternativ rätt d.v.s. dels för landskapsstyrelsen och dels för domstol (§ 50 mom. 5) bör icke förekomma. 47 § i landskapsstyrelsens förslag föreslås därför utgå.

22. §§ 45 - 46. Utskottet har infört vissa förtydliganden och tillägg.

23. § 50 mom. 5. "Må" utbytt mot 'kan'.

24. § 53. Med hänsyn till bortlämnandet av § 39 i landskapsstyrelsens framställning har orden "eller rådjur" strukits.

25. § 56. Lagen föreslås träda i kraft 1 januari 1960. Stadgandet om landskapsstyrelsens förslag beträffande § 30 struket.

Hänvisande till vad ovan framhållits föreslår lag- och ekonomiutskottet vördsamt

att landstinget ville antaga nedanstående

-5-

L a n d s k a p s l a g
om jakt i landskapet Åland.

I enlighet med Ålands landstings beslut stadgas:

1 kap.

Om rätt till jakt.

1 §.

Med jakt avses att jaga, avliva eller fånga vilda däggdjur och fåglar samt deras ungar ävensom att tillägna sig eller förstöra sådana fåglars bon och ägg.

Jakträtt på visst område tillkommer områdets ägare, såvitt nedan icke annat stadgas.

2 §.

Den, som innehar jord med ständig besittningsrätt, äger jakträtt på det område, som han förfogar över. Eljest övergår jakträtten vid lega av jord till legotagaren endast om därom uttryckligen bestämts i legoavtalet.

3 §.

Jakträtten på av landskapet ägda områden kan av landskapsstyrelsen utarrenderas. Vid utarrendering bör i främsta rummet den lokala befolkningens fördel beaktas.

Jakträtten på Mariehamns stads område tillhör staden.

4 §.

Ute på öppna havet samt i yttre skärgården på klippor och skär, som icke tillhöra viss lägenhet eller by, och beträffande vilka icke är eller varder annorlunda stadgat, vare jakt tillåten för envar av landets invånare.

5 §.

På allmän väg och allmänna trafikområden är jakt förbjuden.

Den, som äger enskild väg, har jakträtt på densamma blott om han äger mark intill vägen. Den, som äger marken på ömse sidor om sådan väg, har jämväl jakträtt på vägen, även om han icke äger den.

Går enskild väg i gränsen mellan skilda ägares mark, har envar av dem jakträtt på vägen.

6 §.

På mark, vilken såsom tvistig blivit ställd under förbud att nyttjas, må ingen av de tvistande jaga utan föregående överenskommelse mellan samtliga tvistande.

7 §.

Är genom urminnes hävd, särskilt stadgande, dom, skattnöjning eller på annat lagligt sätt annorlunda än i denna landskapslag bestämt om jakträtt, skall det lända till efterrättelse.

8 §.

Har landskapet avstått mark till samfälld ägo eller till nyttjande åt lägenheter, samfällighet eller kommun, eller har överenskommelse om oskiftad skogsmarks användande för gemensam räkning till ständigt skogsbruk eller annat ändamål mellan delägarna slutits och blivit godkänd, ankommer det på delägarna att besluta, huruvida och under vilka villkor jakt må därstädes idkas. Det är förbjudet för enskild delägare att därförinnan idka jakt på sådan mark.

Beslut, som nu nämnts, skall skriftligen avfattat och av delägarna underskrivet eller, där det tillkommit genom åtgärd av kommunalfullmäktige, medelst utdrag ur fullmäktiges protokoll underställas landskapsstyrelsens prövning, och skall stadfästelse därpå meddelas, såframt beslutet icke innehåller avvikelser från föreskrifterna i denna eller allmän lag. Kunna delägarna ej samsas, skall tvisten avgöras av domstol.

9 §.

Avtal, varigenom jakträtten på jordlägenhet utleges, skall ingås skriftligen med vittnen på viss tid, ej över tio år, och mot årlig lega; sker det annorlunda, vare såväl jordägaren som legotagaren berättigad att bryta avtalet.

Dylikt avtal må ej anses innefatta rätt till jakt på gårdstomt, i park eller trädgård, som ligger inom området och ej besittes av legogivaren.

Om legotagare försummar att gälda arrendeavgift eller eljest icke uppfyller sina förpliktelser eller om han genom att missbruka sin jakträtt äventyrar villebrådsbeståndet, kan legogivaren bryta avtalet. Uppstår rättegång om avtalets bestånd, kan domstolen, om skäl därtill förefinnes, förbjuda legotagaren att under tiden för rättegången jaga på området, och lände sådant beslut omedelbart till efterrättelse.

10 §.

Område, som tillhör flera byar eller lägenheter gemensamt, må användas för jakt sålunda, att varje delägare jagar såsom vid sammanträde närmare bestämts eller att jakträtten utarrenderas eller att delägarna jaga för gemensam räkning. Delägare är ej berättigad att utan tillstånd av delägarstämma överlåta sin jakträtt på tredjeman.

Om rätt till jakt på sockenallmänning besluter kommunens fullmäktige.

Om förvaltningen av gemensamt område ej är ordnad på annat sätt enligt lag, skall ärende angående jakten behandlas vid sammanträde av delägarna, varvid envar har rösträtt efter sin andel i området. Majoritetens åsikt gäller som beslut.

2 kap.

Om jaktvårdsområde och jaktlag.

11 §.

Vilja ägare eller innehavare av skilda lägenheter, vilkas ägor gränsa mot varandra, av dem bilda ett jaktvårdsområde med ordnad jaktvård eller därstädes anlägga och underhålla inrättning för jaktvårdens tillgodoseende, skola de därom upprätta ett skriftligt avtal och låta det bevittnas av trovärdiga personer.

Jaktvårdsområde må bildas av jordområde av minst tvåhundra hektars vidd, om det är enhetligt och lämpligt för viltvård. Enstaka holme och skärgård av mindre areal än tvåhundra hektar kan dock bilda jaktvårdsområde.

Avtalet skall uppgöras för viss tid, minst fem och högst tjugufem år. Avtalet upphör att gälla vid utgången av det kalenderår, under vilket den överenskomna tiden utgår.

De, som deltagit i avtal om bildande av jaktvårdsområde, utgöra ett jaktlag.

Enskild person eller samfund, som ensam äger jakträtten på ett i 1 mom. avsett område, kan bilda ett jaktvårdsområde därav genom anmälan till landskapsstyrelsen på samma sätt som för jaktlag nedan stadgas. Giltighetstiden beräknas såsom i 3 mom stadgas.

12 §.

I avtal eller ensam ägares anmälan böra de grunder angivas, enligt vilka viltvården på området skall bedrivas, samt de förpliktelser, som jaktlaget eller jakträttsinnehavaren ikläder sig för nödig viltvård.

Bildandet av jaktvårdsområde medför ej rätt till jakt på annat område än det område, där delägarna ha jakträtt.

13 §.

Avtal om bildande av jaktvårdsområde skall jämte skriftlig anmälan insändas till landskapsstyrelsen för granskning. Delägarna böra därvid på tillförlitligt sätt styrka, att de ha jakträtt på området.

Sedan landskapsstyrelsen införskaffat nödigbefunnen tilläggsutredning, äger landskapsstyrelsen pröva, om området är lämpligt till jaktvårdsområde och avtalet lagligen ingånget, samt om så är fallet införa jaktvårdsområdet i landskapsstyrelsens förteckning.

-8-

Ny ägare eller arrendator av jakträtt inom vederbörligen godkänt jaktvårdsområde skall inom tre månader från äganderättens eller jakträttens övergång anmäla till jaktlaget, om han önskar ingå i detsamma. Har anmälan icke inom sagda tid inkommit till jaktlaget, äger jaktlaget anmäla till landskapsstyrelsen om, att jaktvårdsområdet sålunda minskats. Landskapsstyrelsen prövar därefter, om jaktvårdsområdet fortfarande skall bestå.

14 §.

I jaktvårdsområdes närhet belägen lägenhet eller område kan efteråt anslutas till jaktvårdsområde, därest den, som har jakträtten på lägenheten eller området förenar sig om avtalet eller anmälan och landskapsstyrelsen prövar lägenhetens eller områdets anslutning ändamålsenlig. Likaså kan del av jaktvårdsområde överföras till annat jaktvårdsområde, om jaktlagen äro ense därom och landskapsstyrelsen finner överföringen ändamålsenlig.

15 §.

Avtal om jaktvårdsområde förblir i kraft även efter utgången av den i avtalet bestämda tiden, om jaktlaget högst sex månader före avtalets upphörande anmäler därom till landskapsstyrelsen. Sådan anmälan är dock gällande endast för delägare, som undertecknat densamma.

I anmälan om förlängning av avtal skall angivas de förändringar i jakträtten på jaktvårdsområdet, som inträffat sedan närmast föregående anmälan. Motsvarar icke jaktvårdsområdet mera sitt ändamål på grund av inträffade förändringar, kan landskapsstyrelsen upphäva avtalet om jaktvårdsområde och avföra detta från förteckningen. Fortbestår jaktvårdsområdet, skall om anmälda förändringar göras anteckning i förteckningen.

16 §.

Befinnes lagligen bildat och registrerat jaktvårdsområde icke motsvara sitt ändamål eller om bestämmelser om jakt och viltvård i lag eller avtal åsidosättas, kan landskapsstyrelsen på jaktlagets anhållan eller efter dess hörande upphäva jaktvårdsområdet och avföra det ur förteckningen.

17 §.

Jaktlag må för sig antaga stadgar. Stadgarna må icke strida mot stadgandena i denna landskapslag eller med stöd av densamma utfärdade bestämmelser eller mot bestämmelserna i avtalet om jaktvårdsområde.

Jaktlagets angelägenheter handhavas av jaktlagets sammanträde och dess styrelse, om sådan enligt stadgarna skall tillsättas. Jaktlaget

utser ordförande för ett år i sänder.

Vid jaktlagets sammanträde har delägare en röst för varje påbörjat tiotal hektar, med vilka han deltagar i jaktvårdsområdet. Delägare har dock ej rösträtt för mer än fyrtio procent av hela antalet röster i jaktlaget. Samfund, som är medlem i jaktlaget, äger rösträtt såsom enskild person.

Delägare må vid sammanträde företräddas av ombud. Ett ombud må företräda endast en delägare.

Vid sammanträde må ärende ej avgöras, om det icke är upptaget i kallelsen.

18 §.

Vid jaktlags sammanträde skall protokoll föras och justeras.

Såsom jaktlagets beslut gäller den åsikt, för vilken de flesta rösterna avgivits. Falla rösterna lika, skall den åsikt gälla som beslut, vilken omfattats av de flesta delägarna. Om rösterna även efter denna beräkningsgrund falla lika, avgöres val genom lottning men annat ärende av ordförandens röst.

3 kap.

Om jakt på skadedjur.

19 §.

Skadedjur, som i fritt tillstånd tillfälligtvis av någon anträffas, får av honom, varhelst det vara må, dödas eller fångas och behållas, såvitt det icke strider emot de bestämmelser, som gälla angående fredning av djurlivet inom skyddsområde eller mot stadgande om fredning av visst djurslag, vilket utfärdats med stöd av landskapslagen om natur-skydd.

Med skadedjur avses här säl, mink, duvhök, havs- och gråtrut.

20 §.

Inkommer djur, som är skadligt, i gård eller trädgårdsodling, har den, som bor där eller innehar trädgårdsodlingen, så ock deras folk rätt att på området eller i dess omedelbara närhet infånga eller döda djuret och behålla det, ändock att jakträtten tillkommer annan person, eller djuret då är fridlyst.

Till skadliga djur räknas enligt detta lagrum, räv, hare, hermelin, vessla, björktrast, kråka, kaja, skata, nötskrika, sparvhök och berg-uv.

4 kap.

Om användande av jakträtt.

21 §.

-10-

Utan särskilt tillstånd av den, som innehar jordområdet, må jakt-rättsinnehavare ej söka efter villebråd eller eljest jaga på gård eller i trädgårdsodling eller inom etthundrafemtio meter från sådan, ej heller på åker eller äng innan grödan är bärgad eller uppsatt.

22 §.

Faller anskjutet vilt på annans mark, må det av skytten därstädes upptagas.

Är det fällda villebrådet älg, må den jagande endast i närvaro av tvenne trovärdiga personer bortföra djuret och vare han dessutom pliktig att senast den andra dagen efter det djuret fälldes, underrätta jakträttsinnehavaren eller markens innehavare därom. Försummar den jagande något därav, skall det anses såsom hade han olovligen jagat på annans jaktområde.

Villebråd, som anträffas dött, tillfalle landskapet, om det då var fridlyst, men eljest jakträttsinnehavaren. Lag samma vare beträffande villebråd, som anträffats så illa sårat eller eljest skadat, att det befunnits nödigt att döda detsamma.

23 §.

Vid jakt på område, som innehaves av annan, är jakträttsinnehavaren skyldig ersätta all skada, som på mark, hägnad eller annan egendom förorsakas av honom själv eller av annan, som han givit lov att jaga, eller av vid jakten använda biträden eller hundar.

24 §.

Jakt må^{ej} bedrivas så, att den innebär fara för människor eller husdjur eller så, att villebrådet tillfogas onödigt lidande.

Jakt må icke utövas med gift, spjut, pil, elektrisk ström, sprängämnen, grop, sax, snara, fälla, giller eller annat liknande fångstredskap, ej heller med gillrat skjutvapen. Ljuddämpare må icke användas på skjutvapen.

Militärgevär må användas endast för jakt på säl i öppna havet.

Hagelgevär av grövre kaliber än 12 eller hagelgevär med automatisk omladdning, vilket medger laddning med mer än 2 skott, må icke användas vid jakt å sjöfågel.

Luftgevär och luftpistol må användas vid jakt endast inom gård eller trädgård för dödande av sorkar, råttor och möss.

Utan hinder av stadgandet i 2 mom. må gift användas för dödande av kråkor, kajor, sorkar, havstrut, gråtrut och råttor, sax för fångst av havstrut, gråtrut och mink, samt fällor för fångst av mink, hermelin och bisamrätta. Vid användande av gift skall under ti-

-11-

den 15 april - 1 november endast ägg användas som bete. Utlagd sax eller fälla skall dagligen efterses.

25 §.

Jakt vid bloss eller annat lyse är förbjuden.

Jakt må icke ske från maskindriven eller bogserad farkost eller fordon, ej heller från luftfarkost. Säljakt må dock idkas från maskindriven farkost; likaså må maskindriven farkost användas för uppspårande och avlivande av skadskjutet vilt.

Under tiden 1-25 maj må jakt på sjöfågel icke idkas från båt eller därmed jämförlig anordning, även om den är förtöjd eller förankrad.

26 §.

Med gevär eller fångstredskap må ingen utan tillstånd av jakträttsinnehavaren, i annat fall än i 23 § stadgas, färdas över annans jaktområde annorstädes än på till allmänt begagnande upplåten väg, om icke av omständigheterna framgår, att det sker i lovliga ärenden, och hund, om sådan medföres, hålles kopplad samt gevär oladdat.

Jägare är berättigad att med oladdat vapen beträda annans jaktområde för att fasttaga hund.

27 §.

Vettar må ej utan lov utsättas närmare annans jaktområde än ett-hundra meter samt bulvan för jakt på orre femtio meter.

28 §.

Ej må någon utan lov skrämma eller driva villebråd från annans jaktområde. Utan hinder av vad ovan stadgats må den, som innehar jordområdet, därifrån bortskrämma eller bortdriva villebråd i den mån sådant erfordras för avvärjande av skada eller olägenhet.

5 kap.

Om jakttider och tillåtet vilt.

29 §.

Jakt bör bedrivas så, att villebrådsstammen icke äventyras.

Vid jakt skall stadgandena i naturskyddslagen och med stöd av densamma utfärdade bestämmelser iakttagas.

Jakt må icke bedrivas på juldagen, nyårsdagen, långfredagen, påskdagen och pingstdagen.

30 §.

Jakt på hona och årsunge av ejder och svärta samt på svan, gravand, bergand, vildgås, tjäder, järpe, raphöna, ripa och fasan är icke tillåten under någon del av året.

Därest skäl därtill anses föreligga må landskapsstyrelsen på an-

-12-

sökan bevilja tillstånd till jakt på i 1 mom. nämnd fågel under viss tid och inom visst område. Där särskilda skäl påkalla det, må tillståndet givas för visst antal fåglar av visst slag.

31 §.

På nedannämnt villebråd vare jakt tillåten endast under följande tider:

1) 1/4 - 15/4 jakt på hane av storskrake och knipa, samt på alfågel, sjöorre och skäggdopping.

2) 1/5 - 25/5 jakt på hane av ejder, svärta, stor- och småskrake eller pracka, brunand, knipa och vigg samt jakt på alfågel, sjöorre, skäggdopping och morkulla.

3) 20/8 - 30/11 jakt på storskrake, gräsand, bläsand, stjärtand, skedand, sothöna, beccasin och morkulla.

4) 15/9 - 30/11 jakt på småskrake, knipa, brunand och vigg.

5) 15/9 - 30/1 jakt på alfågel, sjöorre och skäggdopping.

6) 1/10 - 31/1 jakt på orrtupp.

7) 15/10 - 31/1 jakt på räv och hare. Jakt på räv utan användning av drivande hund är dock tillåten hela året utom under tiden 1/4 - 30/6.

8) 1/1 - 15/1 jakt på ekorre.

9) 1/8 - 31/5 jakt på vildduva.

10) hela året jakt på bisamråtta, mink, utter och säl.

Frukt- och grönsaksodlare äro berättigade att jämväl under övriga tider avliva hare inom odlingsområde. Enahanda rätt kan av landskapsstyrelsen beviljas ägare av skogskulturer i annars kala eller lövskogsbeklädda skogsmarker, där av haren orsakade skador äventyra kulturernas fortbestånd. Sålunda erhållen fångst må dock ej till salu hållas.

Landskapsstyrelsen äger rätt att för en tid av högst fem år i sänder fridlysa visst slags vilt i landskapet i dess helhet eller i viss del därav.

Landskapsstyrelsen må även för en tid av högst två år i sänder upphäva fridlysningen eller förlänga jakttiden för sådant vilt, som förekommer rikligt.

Jakt på matnyttig fågel vare tillåten blott till husbehov och icke för försäljning.

Det är förbjudet att, förutom ett dygn före eller ett dygn efter lovlig jakttid, under jaktfärd i båt medföra vettar, som användas vid jakt på sådana fågelarter, vilka då äro fridlysta.

-13-

32 §.

Ägg av i 32 och 33 §§ nämnda fåglar må icke tagas ur bo eller förstöras. Dock må landskapsstyrelsen bevilja jakträttsinnehavare rätt att taga ägg av sådana fåglar för utplantering.

Utan hinder av stadgandet i 1 mom. må jakträttsinnehavare taga ägg av storskrake från uppsatt holk samt ägg av skäggdopping, dock icke inom fredningsområde. Ägg må icke säljas.

Landskapsstyrelsen må medgiva jakträttsinnehavare rätt att infånga fridlyst villebråd för utplantering på annan plats.

33 §.

Har någon utsatt i fritt tillstånd sådant nyttigt vilt, som förut icke funnits på orten och ej omnämnes i 32 § samt härom låtit kungöra uti sådan i landskapet utkommande tidning vari allmänna förfoganden rörande landskapet böra publiceras, samt genom anslag på kommunal anslagstavla, är det förbjudet att under loppet av närmast följande fem år på den orten jaga sådant villebråd. Kungörelsen bör årligen förnyas.

34 §.

Under fridlysningstid må ingen innehava villebråd eller oberett skinn av fridlyst villebråd utan föreskrivet märke, därest ej bindande bevis om deras lagliga åtkomst föreligger.

Märkning av villebråd och skinn må dock äga rum inom fyra dagar efter fridlysningstidens ingång. Senare må märkning företagas endast på beslagtaget villebråd. Plockad fågel må icke märkas.

Omärkt, plockad fågel av vad slag det vara må, må icke försändas, saluföras eller hållas i lager.

Skinn av räv, som hållits på farm och där avlivats eller dött, skall av villebrådsmärkare på grund av intyg, utfärdat av två trovärdiga personer, märkas med särskilt av landskapsstyrelsen utdelat villebråds-ärke. Har djuret blivit märkt med på öra tatuerat ägarmärke eller stamboksmärke, är dess märkning med förenämnda villebrådsärke icke av nöden.

Vid märkning av villebråd skall på näbb av fågel eller öra av däggdjur medelst metalltråd anbringas av landskapsstyrelsen fastställd blyplomb sålunda, att den ej kan löstas utan att metalltråden avskäres. Ifall villebråd, som bör märkas, är styckat, skall plomb på lämpligt sätt fästas vid varje stycke.

Märkning verkställles av polismyndighet, som därför uppbär avgift enligt av landskapsstyrelsen fastställd taxa.

Märkare av villebråd skall årligen före utgången av februari månad

till landskapsstyrelsen insända uppgift i två exemplar över villebråd, som under föregående kalenderår märkts, med uppgivande av art och antal.

35 §.

Jakt på älg är tillåten inom landskapet under en tid av högst trettio dygn med av landskapsstyrelsen för visst område och år meddelat tillstånd. Tidpunkten för jaktens begynnande och avslutande bestämmes av landskapsstyrelsen med iakttagande av att jakten om möjligt bedrivs på snötäckt mark och att jakttiden utgår senast den 20 december.

Ansökan om rätt till älgjakt skall till landskapsstyrelsen inlämnas senast den 20 oktober och angiva antalet älgar, som sökanden önskar fälla. Ansökan bör åtföljas av utredning om att sökanden innehar jakträtten på ett sammanhängande område av minst trehundra hektar samt att han disponerar över för älgjakt lämpat gevär och genom bevis av en av landskapsstyrelsen godkänd person visat förmåga att nöjaktigt behandla detsamma. Är jaktområdet på holme av mindre vidd än ovan sagts eller avser sökanden att bedriva jakten uteslutande på honom tillhörig mark av mindre vidd, skall landskapsstyrelsen pröva, om jakträtt kan medgivas.

Uti tillståndsresolutionen skall angivas det högsta antalet älgar, som får fällas.

Älgkalv under ett år må icke fällas.

Vid jakt på älg må endast räfflat kulgevär av minst åtta millimeters kaliber och halvmantlad kula användas.

36 §.

Av tillstånd till älgjakt må ej göras bruk, innan landskapsstyrelsens tillståndsresolution företetts länsmannen i distriktet. Den, som erhållit sådant tillstånd, bör senast femton dagar efter jakttidens utgång till länsmannen överlämna av tvenne trovärdiga personer styrkt uppgift över antalet fällda älgdjurar och älgkor samt tillika erlägga i tillståndsresolutionen föreskriven avgift för varje fälld älg för att till landskapsstyrelsen översändas.

6 kap.

Om ersättande av skada orsakad av älg.

37 §.

Skada, som av älg orsakats på växande gröda eller stackad säd eller foder, ersättes av landskapet.

Ersättningsanspråk skall anmälas hos länsmannen på orten och bör härtill fogas skriftligt intyg av tvenne tillförlitliga personer däröver, att älgar orsakat anmälaren skada, ävensom när och på vad sätt detta skett, varefter syn och värdering av skadan bör av länsmannen jämte tvenne av honom utsedda allmänt förtroende åtnjutande sakkunniga

personer verkställas samt därvid noga utredas, att den skada, som skall värderas, orsakats enbart av älgar. Värdering av skada på växande gröda skall äga rum tidigast fjorton dagar före den sedvanliga skördetiden samt av annan skada inom möjligast korta tid efter det densamma vållats. Över syneförrättningen skall uppgöras instrument, vari bör angivas skadans storlek och det föreslagna ersättningsbeloppet ävensom för förrättningen utgående arvode och kostnaderna för densamma.

De sålunda tillkomna handlingarna skall länsmännen jämte sitt eget yttrande insända till landskapsstyrelsen, som äger bestämma om och i vad mån ersättning för skadan skall utgivas.

7 kap.

Om jaktkort.

38 §.

Envar, som inom landskapet Åland önskar bedriva jakt med skjutvapen eller annat fångstmedel, är skyldig att lösa jaktkort.

39 §.

Jaktkort må efter prövning utfärdas åt tillförlitliga personer för ett, två eller tre år åt gången i Mariehamns stad av polisinrättningen och i landskommunerna av länsman. Avgiften för jaktkort utgör trehundra mark för varje år av jaktkortets giltighetstid, räknat från dagen för jaktkortets utfärdande. Jaktkortsavgiften tillfaller landskapet. Jaktkort löses på den ort, där sökanden är bosatt, och av utom landskapet bosatt person på ort, där han äger jakträtt.

Den, som utfärdar jaktkort, tillkommer ur landskapsmedel en ersättning om fem procent på de avgifter, som redovisas.

40 §.

Jaktkort utskrives på av landskapsstyrelsen fastställd blankett. Landskapsstyrelsen bör tillhandahålla polisinrättningen i Mariehamn och länsmännen erforderligt antal blankettböcker.

41 §.

Den, som utfärdar jaktkort, bör föra förteckning, utvisande för varje år under fortlöpande nummer alla utfärdade jaktkort och erlagda avgifter samt angivande innehavarens av jaktkort för- och tillnamn, yrke och hemvist.

42 §.

Till landskapsstyrelsen skall halvårsvis inom januari och juli månader insändas de influtna jaktkortsavgifterna jämte redovisning och avskrift i två exemplar av förteckningen över utfärdade jaktkort.

43 §.

-16-

Jaktkortet bör medhavas vid jakt och vid anfordran uppvisas för jakträttsinnehavare, polismyndighet och för jaktvården anställd person.

8 kap.

Om eftersyn av hund och katt.

44 §.

Ägare och vårdare av hund eller katt äger tillse, att djuret icke stör villebråd på annans jaktområde eller under fridlysningstid.

45 §.

Anträffas hund inom främmande jaktområde under tid, då jakt med drivande hund är tillåten, må jordägaren, legotagaren eller jakträttsinnehavaren omhändertaga eller avlägsna hunden därifrån, dock utan att tillfoga den skada.

Den, som omhändertagit hund, skall så snart ske kan meddela hundens ägare därom, om han är känd, men i annat fall polismyndigheten på orten. Önskar ägaren återfå hunden, skall han inom sex dagar efter det han fått meddelande om omhändertagandet eller, om meddelande lämnats blott till polismyndighet, inom fjorton dagar från meddelandet dagen för meddelandet oräknad lösa hunden med skälig ersättning för underhålls- och andra kostnader. Löser ägaren icke hunden, har han förverkat den till omhändertagaren. Så länge hunden är i dennes värjo, är ägaren dock berättigad att lösa hunden mot ovan nämnd ersättning.

46 §.

Låter hund, som löper lös och jagar eller ofredar villebråd, sig icke omhändertagas och framgår det av omständigheterna uppenbarligen, att hundens löslöpande beror på ägarens eller innehavarens vårdslöshet, må under tid, varunder jakt med drivande hund icke är tillåten, jordägaren, legotagare och jakträttsinnehavare döda hunden. Den som sålunda dödat hund skall göra anmälan därom senast på andra dagen därefter till ägaren eller ortens polismyndighet vid äventyr, att han eljest anses olovligen hava dödat djuret.

47 §.

Jordägare och jakträttsinnehavare äger rätt att döda katt, som anträffas på hans ägor eller jaktmark på minst trehundra meters avstånd från annans bostadstomt.

9 kap.

Straffbestämmelser.

48 §.

Är genom brott, varom stadgas i denna landskapslag, endast enskilds rättförmärad, må brottet ej åtalas av allmän åklagare, där ej målsäganden anmält det till åtal.

-17-

49 §.

Idkar någon, utan att vara därtill särskilt berättigad, jakt på villebråd, medan det är fridlyst, har envar rätt att på bar gärning taga från honom skjutvapen, andra jaktredskap och hundar samt villebråd, som genom jakten åtkommits.

Jagar någon under lovlig tid olovligen på annans jaktområde, äger jakträttsinnehavaren, jordägaren eller legotagaren i 1 mom. nämnd rätt, så ock på statens eller landskapets mark den, som där äger övervaka jakt.

Om jakträttsinnehavaren, i det fall som omnämnes i 2 mom., ej önskar anmäla brottet till åtal, må han likväl behålla vapen och jaktredskap, som omhändertagits, till dess ägaren visat vem han är och erlagt skälig ersättning till jakträttsinnehavaren. Löser ägaren icke vapen och jaktredskap inom en månad efter det vederbörande polismyndighet underrättats om godsets omhändertagande, tillfaller det jakträttsinnehavaren!

Önskar jakträttsinnehavare i det fall, som omnämnes i 2 mom. anmäla brottet till åtal, eller har han eller annan person i det fall, som omnämnes i 1 mom., omhändertagit egendom, skall egendomen så snart ske kan överlämnas till polismyndighet att av denna förvaras till dess domstol avgjort målet.

Jagar någon utan att medföra giltigt jaktkort eller använder jägare förbjudet jaktredskap, äger blott jakträttsinnehavare, jordägare och legotagare och deras folk rätt att omhändertaga i 1 mom. nämnd egendom.

50 §.

Den, som olovligen jagar eller ofredar villebråd under dess fridlysningstid, begagnar fångstmedel, som är helt och hållet förbjudet, eller på otillåtet sätt använder gift, jagar mot landskapsstyrelsens eller rättens förbud eller bryter mot stadgandena i denna landskapslag om innehav, forsling och tillsaluhållande av villebråd eller skinn, dömes till högst femtio dagsböter.

x) Om straff för den, som olovligen jagar på område, där han icke har rätt, överskrider den jakträtt honom tillkommer såsom deltagare i bildande av ge-

x) Är villebrådet älg och har det sårats, dödats eller fångats, vare straffet minst etthundra dagsböter eller fängelse i högst ett år.

Den, som annorlunda än vad som ovan sagts bryter emot denna landskapslag eller mot bestämmelser, som med stöd av densamma utfärdas, straffes med högst femtio dagsböter.

-17-

49 §.

Idkar någon, utan att vara därtill särskilt berättigad, jakt på villebråd, medan det är fridlyst, har envar rätt att på bar gärning taga från honom skjutvapen, andra jaktredskap och hundar samt villebråd, som genom jakten åtkommits.

Jagar någon under lovlig tid olovligen på annans jaktområde, äger jakträttsinnehavaren, jordägaren eller legotagaren i 1 mom. nämnd rätt, så ock på statens eller landskapets mark den, som där äger övervaka jakt.

Om jakträttsinnehavaren, i det fall som omnämnes i 2 mom., ej önskar anmäla brottet till åtal, må han likväl behålla vapen och jaktredskap, som omhändertagits, till dess ägaren visat vem han är och erlagt skälig ersättning till jakträttsinnehavaren. Löser ägaren icke vapen och jaktredskap inom en månad efter det vederbörande polismyndighet underrättats om godsets omhändertagande, tillfaller det jakträttsinnehavaren!

Önskar jakträttsinnehavare i det fall, som omnämnes i 2 mom. anmäla brottet till åtal, eller har han eller annan person i det fall, som omnämnes i 1 mom., omhändertagit egendom, skall egendomen så snart ske kan överlämnas till polismyndighet att av denna förvaras till dess domstol avgjort målet.

Jagar någon utan att medföra giltigt jaktkort eller använder jägare förbjudet jaktredskap, äger blott jakträttsinnehavare, jordägare och legotagare och deras folk rätt att omhändertaga i 1 mom. nämnd egendom.

50 §.

Den, som olovligen jagar eller ofredar villebråd under dess fridlysningstid, begagnar fångstmedel, som är helt och hållet förbjudet, eller på otillåtet sätt använder gift, jagar mot landskapsstyrelsens eller rättens förbud eller bryter mot stadgandena i denna landskapslag om innehav, forsling och tillsaluhållande av villebråd eller skinn, dömes till högst femtio dagsböter.

x) Om straff för den, som olovligen jagar på område, där han icke har jakträtt, eller överskrider den jakträtt honom tillkommer såsom delägare i samfällt jaktområde eller på grund av avtal om bildande av gemensamt jaktvårdsområde enligt jaktarrende eller särskilt tillstånd, stadgas i strafflagen.

Den, som dömes till straff i de uti denna paragraf avsedda fall, kan samtidigt för minst ett och högst fem år förklaras förlustig sitt jaktkort eller sin rätt att erhålla dylikt.

-18-

51 §.

Var, som utan att innehava jaktkort bedriver jakt inom landskapet eller vid anfordran vägrar att uppvisa detsamma såsom i 46 § är stadgat, straffes såsom för olovlig jakt i strafflagen stadgas. Har den, som anträffats utan jaktkort, senast den tredje söckendagen därefter uppvisat sitt jaktkort för polismyndighet i det distrikt, där han jagade, vare straffri.

52 §.

Vad som genom olovlig jakt åtkommits, eller dess värde vare förverkat och tillfalle jakträttsinnehavaren, om denne då själv varit berättigad att tillägna sig detsamma, men eljest landskapet.

Den, som i strid med stadgandena i 31, 32 och 34 §§ innehar, forslar eller handlar med villebråd, skinn eller ägg, skall förklaras ha förverkat desamma eller värdet till landskapet.

Polismyndighet är städse berättigad att granska villebrådshandlarnas lager.

10 kap.

Särskilda stadganden.

53 §.

De avgifter, som inflyta för jaktkort och för fällda älgar äger landskapsstyrelsen använda för främjande av jaktvård.

54 §.

För dödande av rovdjur och andra för villebråd eller fiskbestånd skadliga djur erlägges belöning, såsom därom stadgas i landskapsförordning.

55 §.

Närmare bestämmelser angående verkställigheten och tillämpningen av denna landskapslag utfärdas genom landskapsförordning.

56 §.

Denna landskapslag träder i kraft den 1 januari 1960. Vid samma tidpunkt upphäves landskapslagen den 18 mars 1946 angående jakt i landskapet Åland (14/46) samt landskapslagen den 1 december 1938 om jaktkort i landskapet Åland (8/38) jämte däri senare gjorda ändringar, så ock landskapslagen den 26 juli 1949 angående erläggande av belöning för inom landskapet Åland dödat rovdjur och dödad säl (22/49) jämte däri senare gjorda ändringar.

Vid landskapslagens ikraftträdande gällande landskapsstyrelsens beslut om belöning för dödat rovdjur och dödad säl skall fortsättningsvis tillämpas till dess därom annorlunda stadgas genom landskapsför-

-19-

ordning.

Jaktkort, utfärdat före denna landskapslags ikraftträdande, är fortfarande gällande under den i jaktkortet antecknade giltighetstiden.

Mariehamn den 18 mars 1959.

På lag- och ekonomiutskottets vägnar:

Valter Nordas.
Valter Nordas.

Curt Carlsson
Curt Carlsson!

Närvarande i utskottet: Valter Nordas, ordförande, Viktor Arvidsson, Paul Blomqvist, John Johansson och Harry Lindfors.